

LAKIALOITE 143/2003 vp

Laki tieliikennelain 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteen tarkoitus on selventää ja osittain laajentaa oikeutta suuntavalojen hätävilkkukytken käyttöön. Ehdotetun lainmuutoksen tarkoitus on tehdä mahdolliseksi esimerkiksi moottoritiellä seisovan jonon viimeisen tienkäyttäjän varoittaa takaa tulevia tienkäyttäjiä pysäyttämistä johtuvasta erityisestä vaarasta.

Tarkoitus on myös, että moottoritiellä seuraavaan poistumiskohtaan hinattavan rikkoutuneen ajoneuvon suuntavalojen hätävilkkukytken avulla voidaan varoittaa muita tienkäyttäjiä hinaamisen aiheuttamasta erityisestä vaarasta.

PERUSTELUT

Tieliikennelain (267/1981) 37 §:n 4 momentin mukaan suuntavalojen hätävilkkukytkentää saa käyttää vain, jos ajoneuvo on onnettomuuden, vaurion tai muun pakottavan syyn johdosta jouduttu pysäyttämään sellaiseen paikkaan, jossa se voi aiheuttaa erityistä vaaraa muulle liikenteelle.

Onnettomuuden ja vaurion osalta TLL:n 37 §:n 4 momentin tulkinta on varsin yksiselitteinen, mutta käytännössä muun pakottavan syyn vuoksi pysäyttäminen on osoittautunut ongelmalliseksi tulkita niin tavallisten tienkäyttäjien kuin poliisikunnankin taholla.

Esimerkiksi Saksassa on yleisenä käytäntönä, että moottoriteliikenteen syystä tai toisesta pysähtyttyä autojonon viimeinen tienkäyttäjä varoittaa takaa tulevia tienkäyttäjiä kytkemällä päälle suuntavalojen hätävilkut. Menettely ei ole pakollista, mutta se on sallittua saksalaisen tieliikennelain (Straßenverkehrs-Ordnung) 16 §:n mukaan.

Suomessa muiden tienkäyttäjien varoittamista vastaavalla tavalla ei ole katsottu sallituksi. Tieliikennelain (267/1981) 34 §:ssä säädetään ääni- ja valomerkeistä, että milloin vaaran välttämiseksi on tarpeen, kuljettajan on annettava ääni- tai valomerkki taikka jarruvaloa käyttämällä tai muulla tavalla kiinnitettävä muiden tienkäyttäjien huomiota.

Liikennevirran ollessa kokonaan pysähtynyt pelkästään jarruvaloilla tapahtuva takaa lähestyvien tienkäyttäjien varoittaminen ei välttämättä ole riittävä tapa kiinnittää muiden tienkäyttäjien huomiota. Huonoissa keliolosuhteissa voi jarruvaloilla varoittaminen sekoittaa myös takasumovalojen käyttöön. Jarruvaloilla varoittaminen ei myöskään kerro yksiselitteisesti, liikkeuko tienkäyttäjä vai onko tämä joutunut pysäyttämään ajoneuvon. Erityisesti moottoriliikenne- tai moottoriteillä ajoneuvon pysäyttäminen, olipa sen syy mikä tahansa, on myös omiaan aiheutta-

maan erityistä vaaraa, koska pysäyttäminen on lähtökohtaisesti kiellettyä ja niin ollen liikenteessä noudatettavan ennalta-arvattavuuden periaatteen vastaista. Suurimmassa vaarassa on (jonon viimeinen) pysäyttämään joutunut tienkäyttäjä ja toisaalta tätä lähestyvä tienkäyttäjä.

Suuntavalon hätävilkkukytken käyttö olisi edelleenkin pääsääntöisesti sallittua vain silloin, kun ajoneuvo on jouduttu pysäyttämään sellaiseen paikkaan, jossa se voi aiheuttaa erityistä vaaraa muulle liikenteelle. Tällaisiksi paikoiksi katsottaisiin ajoradan osat, joilla pysäyttäminen on omiaan aiheuttamaan erityistä vaaraa muulle liikenteelle näkyvyyden, liikennetilanteen tai muun vastaavan syyn vuoksi, sekä moottoriliikenne- ja moottoritiet, joilla pysäyttäminen on lähtökohtaisesti kiellettyä lukuun ottamatta tieliikenneasetuksen (182/1982) 6 §:n 2 momentissa mainittuja poikkeuksia (pysäköintipaikat, levähdysalueet ja linja-autopysäkit).

Poikkeuksena pääsääntöön olisi tilanne, jossa rikkoutunutta ajoneuvoa joudutaan moottoritie-

lä hinaamaan käyttäen köyttä, vaijeria tai muuta sellaista välinettä seuraavaan sallittuun poistumiskohtaan saakka. Muu köyttä, vaijeria tai muuta sellaista välinettä käyttäen suoritettu taikka muuhun kuin seuraavaan sallittuun poistumiskohtaan kestävä hinaaminen on kielletty tieliikenneasetuksen 4 §:n 2 momentissa. Moottoritiellä suoritettu hinaaminen on epäilyksettä omiaan aiheuttamaan erityistä vaaraa muulle liikenteelle, koska nopeusero muuhun liikennevirtaan muodostuu väistämättä huomattavaksi eikä toiminta ole ennalta-arvattavaa.

Lakialoitteessa tarkoitettu suuntavalon hätävilkkukytken käyttö edellyttää erityistä vaaraa muulle liikenteelle aloitteessa kuvatuilla tavoilla. Muulloin tulee noudattaa tieliikennelain (267/1981) 34 §:n määräyksiä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tieliikennelain 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 37 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 873/1987, seuraavasti:

37 §

Valon käyttö pysäytetyssä tai pysäköidyssä ajoneuvossa

Suuntavalon hätävilkkukytkeä, jolloin kaikki suuntavalot vilkkuvat samanaikaisesti tai vuorotellen edessä ja takana, saa käyttää vain, jos ajoneuvo on onnettomuuden, vaurion tai

muun pakottavan syyn johdosta jouduttu pysäyttämään sellaiseen paikkaan, jossa se voi aiheuttaa erityistä vaaraa muulle liikenteelle, tai tienkäyttäjä tahtoo erityisestä vaarasta muita tienkäyttäjiä varoittaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2004.

Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 2003

Pertti Salovaara /kesk
Lauri Oinonen /kesk
Esko Ahonen /kesk
Matti Väistö /kesk
Inkeri Kerola /kesk
Eero Reijonen /kesk

Seppo Särkiniemi /kesk
Sari Essayah /kd
Petri Salo /kok
Kari Kärkkäinen /kd
Rauno Kettunen /kesk